

Hoe helpt onderzoek het IKC?

Annemiek Veen - Kohnstamm Instituut
Dorien Vader – IKC Campus Columbus

Landelijke IKC-dag 2021

Vooraf:

In de zogenoemde Kennistafel van PACT voor Kindcentra werken ‘voorloper-IKC’s’ en wetenschappers samen aan kwaliteitsontwikkeling door kennisdeling en onderzoek (<https://www.pactvoorkindcentra.nl/>). De bedoeling van de Kennistafel is om praktijk en wetenschap direct te verbinden en onderzoek uit te voeren waarbij de vragen van de praktijk leidend zijn.

De IKC’s aan de Kennistafel willen graag laten zien wat de meerwaarde is van IKC’s. Om deze vraag te beantwoorden is eerst nodig te onderzoeken waar de IKC’s op gericht zijn en wat de beoogde opbrengsten zijn. In een reeks van onderzoeken hebben wetenschappers geprobeerd om, in samenwerking met de IKC-praktijk, deze vraag te beantwoorden.

Een bevinding is dat IKC’s die deelnemen aan de Kennistafel bezig zijn om nieuwe pedagogische structuren vorm te geven, samen met ouders en kinderen. Ze vinden de huidige pedagogische structuur in onderwijs, opvang en jeugdhulp te star om snel, goed en volledig tegemoet te komen aan behoeften van kinderen en ouders en gestalte te geven aan brede ontwikkeling van kinderen, waaronder ontwikkeling in zelfsturing en leren leren. Hiervoor is een andere, interprofessionele en meer integrale vorm van werken en organiseren nodig die gericht is op inclusie van ieder kind. In deze presentatie laten we zien hoe we tot dit inzicht zijn gekomen. Dat doen we aan de hand van twee onderzoeken:

<https://kohnstamminstituut.nl/rapport/integrale-kindcentra-over-wat-hen-kenmerkt/>

<https://kohnstamminstituut.nl/rapport/inclusiekenmerken-ikcs/>

Inclusie

Andere doelen

samenwerken
kritisch-denken
gelukkig-wor-den
zelfsturing
zelfstandigheid
persoonsvorming
creativiteit

Aanbod, curriculum

- Doorgaande lijn 0-12
- Projectmatig werken
- Keuzevrijheid
- Bijzondere vakken
- Bijzondere inhoud

Didactische aanpak

- Differentiëren
- Aandacht voor het leerproces ('leren leren')
- Kinderen verantwoordelijkheid geven, ruimte geven voor eigen inbreng
- Samenwerkend leren

Pedagogisch klimaat

- Veiligheid bieden
- Persoonlijke benadering
- Geleidelijke overgangen
- Goed met elkaar omgaan

Organisatie van het IKC

- Ontschotten; knippen eruit
- Klassen-/groepsindeling
- Vormgeving van de begeleiding

Doelen meten

- Persoonlijk ontwikkelplan
- Mix van instrumenten (toetsen, observaties, gesprekken)
- Vroeg beginnen

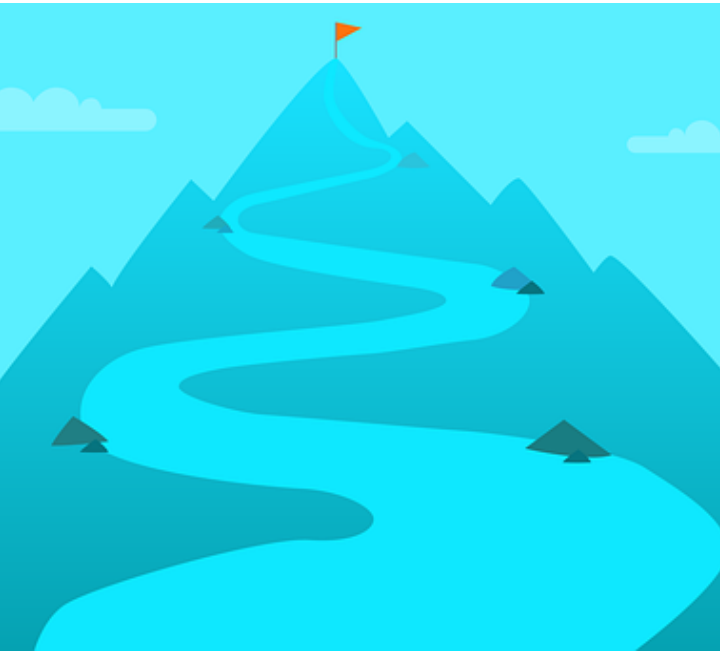
Gebouw en leeromgeving

- Afgestemd op onderwijsconcept
- Units, domeinen, leerpleinen
- Buitenwereld als leeromgeving

Team

- Breed samengesteld
- Vanuit visie/concept

Eén visie

Niet toevallig
onder één dak

KOHNSTAMM
INSTITUUT

11

Gezamenlijk
werken aan één
pedagogische
opdracht en dat
ook
daadwerkelijk
toepassen

Kenmerken specifiek voor IKC's

- Betrokkenheid van een heel team; gezamenlijke verantwoordelijkheid
- Aanwezigheid eigen hulpverleners
- Zoeken naar manieren die aansluiten bij het kind, ook als dat buiten de gewone routine/verwachtingen valt
- Eerst inzoomen op wat sociaal-emotioneel nodig is
- Ook op cognitief gebied maatwerk bieden
- Leeftijds-heterogene groepen
- Meer en gevarieerd leren

De vorige dia's hadden betrekking op <https://kohnstaminstituut.nl/rapport/integrale-kindcentra-over-wat-hen-kenmerkt/>

Déze dia heeft betrekking op: <https://kohnstaminstituut.nl/rapport/inclusiekenmerken-ikcs/>

Gemeenschappelijke kenmerken

- Een nieuwe entiteit
- Eén visie
- Brede doelen en aanbod
- Leren op maat
- Eén team
- Lerende gemeenschap
- Kindnabije hulp
- Ouders en kinderen denken en doen mee
- De hele dag, het hele jaar

De onderzoekpresentatie werd afgelsoten met de opmerking dat de verschillende deelonderzoeken die de afgelopen jaren plaatsvonden in het kader van de Kennistafel zijn uitgemond in een ambitieus plan voor een meerjarig, grootschalig onderzoek naar de effecten van IKC's, waarvoor financiering wordt gezocht.

Aan de hand van de nu volgende dia's worden verschillende bevindingen uit het onderzoek naar IKC's geïllustreerd door Kindcentrum Campus Columbus.

A group of people is standing on a grassy hill under a clear blue sky. The scene is bright and sunny, with a few people visible in the distance on the ridge of the hill. The overall atmosphere is one of a pleasant outdoor setting.

MISSIE

Dalton KinderErum
Campus Columbus

**“Binnen Campus Columbus
ontwikkelen zich
‘mensen zonder vrees’
die samen de toekomst
ontdekken en bouwen”**

CAMPUS COLUMBUS

Officiële naam: Dalton Kindcentrum Campus Columbus

Van.....	Naar.....
Leerling	Kind
Brede school	Kindcentrum
ICBS Columbus	Campus Columbus
School	(onderwijs)units of Columbus
Schooljaar	(onderwijs)jaar
OA/ leraarondersteuners, Leerkrachten/ PM'ers	Teamleden
Contactpersoon	Mentor
Daltonbasisschool	Daltononderwijs
Schooltijd	Openingstijden
LII rollen	Campus coaches
Na Schoolse Activiteiten (NSA)	OntdektTalent (OT)
Voor- en naschoolse opvang (BSO)	Openingstijden La Nina
Medezeggenschapsraad	Campusraad
Oudercommissie	
Locatiemanager opvang	Directeur kindcentrum
Schoolleider	Directeur kindcentrum
Externen partners (Opvoeding en OntdekTalent)	Medewerkers
Zorg....	Ondersteuning....
Schoolgids (beleid)	Campusgids
Schoolplan en SOP	Campusplan en Campusjaarplan
Koersplan	Kindcentrumplan
“Ik ga morgen..... Naar school” Naar Columbus, unit B, La Pinta
 Naar Campus Columbus

Kenmerken in de praktijk

commentaar bij slides 15 tot en met 23

Hoe een heldere visie je kan helpen bewijst Kindcentrum Campus Columbus.

slide15

Missie in beeld: Op Campus Columbus ontwikkelen zich mensen zonder vrees die samen de toekomst ontdekken en bouwen.

Op de campus werken we vanuit vertrouwen en gaan we er vanuit dat een ieder kan en wil groeien. "Dat wat iemand zelf kan, dat doet iemand zelf".

slide 16

Zo zie je een teamlid op de campus kinderen uitdagen, handreikingen bieden en **vragen stellen**. Je ziet dit op alle plekken van de campus terug. Zo is collega Noor druk in de weer met baby Jelte. Hij wordt liever getild, maar zij weet hij kan lopen, dus... hij gaat lopen. Op een laag bankje zie je hoe een peuter oefent om zelf drinken in te kunnen inschenken, wie er plezier in heeft en dit goed kan, schenkt vervolgens het water in voor de andere kinderen tijdens het fruitmomentje. Van jong tot oud wordt gewerkt aan de pijler zelfstandig.

slide 17

We werken samen én gaan uit van verschillen. Dat betekent dat een ieder bijdraagt vanuit zijn of haar expertise. Op het kinderdagverblijf hebben we daarom net een groepshulp aangenomen, zodat de PM'er zich lekker kan bezig houden met het aan- en uitkleedritueel, om kinderen te begeleiden dit zelf te doen. En op deze foto wordt gevierd, dat kinderen zelfstandig hun eigen onderneming starten!

slide 18

Handelen vanuit vertrouwen doen we ook van teamlid tot teamlid. Er is een professionele hiërarchie. Daarnaast proberen we de organisatie zo dynamisch mogelijk in te richten. Als je zegt dat de ontwikkeling van het kind centraal staat, heb je een systeem nodig dat hierin ondersteunt. Faseonderwijs en werken in units, is een middel dat hierin helpt kan zijn.

slide 19

Omdat we werken vanuit vertrouwen, investeren we in onze teamleden, in één team, waar een ieder ertoe doet. Dit begint met nieuwsgierig zijn naar elkaar en elkaar kennen. En dat we elkaar ondersteunen en stimuleren.

slide 20

Afgelopen week heeft team onderwijs de collega's van team opvang in het zonnetje gezet. Zij werkten door op de landelijke stakingsdag, maar er was aandacht voor de schrijnende tekorten en we lieten ouders en externen weten wat we graag anders zouden zien.

slide 21

Op de campus werken we met diverse coaches. Teamleden onderwijs in de L11 functie, inzetbaar voor alle kinderen, van 0-12 jaar. We zijn het gewoon gaan doen, nu nog vanuit de onderwijsmiddelen. We willen het beste voor kinderen! Wij zien het dus als pure winst, om gebruik te maken van elkaar. Je moet gewoon anders kijken, zoeken naar kansen én beginnen is ons advies.

slide 22

Als teamlid op de campus hoef je het niet alleen te doen, omdat je samen verantwoordelijk bent. Je wordt geholpen, maar ook uitgedaagd en je mag je talenten gebruiken. Zo doen we op dinsdag een HIT-training met collega's, o.l.v. een collega en start op woensdag na de kinderyoga, binnenkort ook yoga voor teamleden!

slide 23

We spreken dus meer en meer dezelfde taal. Allemaal zaken die mogelijk bijdragen??? Wij dachten en voelden al van wél. En door de samenwerking aan te gaan met andere ick's en wetenschappers, krijgen we steeds meer onderbouwing voor wat we doen en krijgen we grip op wat werkt!

KOHNSTAMM
INSTITUUT

Integrale kindcentra over wat
hen kenmerkt

ANNEMIEK VEEN GUIJSKE LEDOUX
YOLANDE EMMELOT MIRJAM GEVERS DEYNOOT-SCHAUB

KOHNSTAMM
INSTITUUT

25

PACT voor kindcentra
www.pactvoorkindcentra.nl

Kohnstamm Instituut
www.kohnstammstituut.nl

Annemiek Veen
aveen@kohnstamm.uva.nl